

[Christmas Møller.]

Grunde til at have den er altsaa mindre. At Handelen fortsat maa dirigeres for Landbrugets Skyld, er der efter min Opfattelse ingen Tvivl om, men derfor har jeg ogsaa, uden dermed at ville angribe nogen, Lov at sige, at det er et urimeligt Forhold, at Offentligheden ikke faar klar Besked om Kulhandelen, faar Redegørelse for hele den handelspolitiske Stilling.

Der er en Dualisme i Øjeblikkets Økonomi. Landbruget tror, at der, som den nuværende Stilling er, ikke tages tilstrækkeligt Hensyn til det. Jeg for mit Vedkommende vil fremhæve, at Regeringen bør give aaben og klar Besked om hele sin Politik. Jeg vil slet ikke have, at Statsministeren i den Forbindelse skal sige, hvad det var, han havde i Posen, da han ikke kom til Amerika, skønt det jo i og for sig var rimeligt, naar han havde en hel Del at handle med, at man saa fik det at vide, og hvis det endelig skulde være, saa kunde vi jo skikke ham derover nu i Oktober—November, saa han kunde bringe det i Orden. Men ogsaa den Udtalelse er helt meningsløs. En Statsminister kan da virkelig ikke udtale sig paa den Maade, at han i og for sig kunde gøre en stor, samfundsgavnlig Gerning, men fordi nogle Blade skrev noget drilagtigt om Statsministeren, gjorde han det ikke. Lad os faa at vide, hvad det var, Statsministeren kunde sælge, hvorledes hele Stillingen var, det vil dog være fuldkommen rimeligt og naturligt.

Jeg tror, at Opgaven maa være at gøre sig klart, at det nuværende System maa ændres, og i Stedet derfor maa der træde paa visse Omraader Indkøbsfordeling, paa andre Omraader eventuelt Importforbud og paa andre Omraader igen de rene Toldforanstaltninger.

Jeg kan ikke lade være med i denne Forbindelse at sige, at Forholdet er i Øjeblikket det, at Danmark rider paa en Højkonjunktur, som ogsaa andre Lande gør det, og at Stillingen for Landets Landbrug med Henblik paa Fremtiden er overmaade vanskelig og kan blive overmaade trang, og dette gælder baade paa kort og paa lang Sigt. Hvad Øjeblikket angaar, kan man ikke være i Tvivl om, at der er en lille Høst i Sammenligning med i Fjor, at Arbejdsudgifterne er steget betydeligt, og at der bliver mindre og mindre Kontingent for den enkelte Ejendom at faa solgt, og derfor kan det jo være meget godt, at vi nu i lang Tid har stirret os blinde, kan jeg godt sige, paa den høje Flæskepris

og den i Forhold til for et Aar siden høje Smørpris — alt her i Verden er jo relativt —, men saa meget bedre Smørpris, lad mig sige det paa den Maade. Men alt dette holder jo ikke over for Gæld, over for Skatter, over for Lønningsudgifter, og det holder ikke, naar det Antal Kilogram og den Mængde Svin, som den enkelte Ejendom maa sælge, efterhaanden gaar ned.

Derfor er efter min Opfattelse Stillingen for det danske Landbrug i den nærmeste Fremtid vanskelig, og paa lang Sigt er Forholdet det, at hvis man venter, at den nuværende økonomiske Politik i Verden, den nuværende nationale Politik, Rustningspolitikken, vil holde sig, kan der blive Lettelser for den internationale Handel til Skade for os, fordi disse Lettelser ikke vil føre til, at vi kan faa større Afsetning for Landbrugsprodukter.

Under disse Forhold melder sig Kravet om Nedsættelse af Skatterne paa fast Ejendom og tillige Kravet om et rimeligt Forhold mellem Lønnen paa Land og i By, noget, som først kan opfyldes, naar man giver Landbruget saadanne Vilkaar, at det kan bære Byrderne.

I denne Forbindelse vil jeg gerne pege paa den Dualisme inden for Landbruget, der er opstaaet gennem Indførelsen af Statshusmandsbrug og Fæstebud, og Udviklingen er jo paa mange Maader den, at man i større og større Udstrækning ønsker denne Form, men her rejser vi det Spørgsmaal, om det ikke vil være rimeligt at afvikle denne Dualisme og vende tilbage til den rene Ejendomsret, derved at man giver de nuværende Statshusmænd en Mulighed for at blive Ejere, naar de har været Statshusmænd et Stykke Tid.

Til Beskæftigelsespolitikken vil vi tage positiv Stilling i den kommende Tid. Paa Linie med den Indstilling, vi har haft over for Ungdomsarbejdsløshed, og jeg kan ogsaa sige paa Linie med de sympatiske Betragtninger, som det ærede Medlem Hr. Brorssen anstillede med Hensyn til Landstormen og Uddannelse af de unge, vil jeg pege paa en stor Opgave, som man maa yde Ofre for, en Opgave, hvis Betydning ikke kan maales i Penge, nemlig den at give de mange unge her i Landet, som ikke aftjener den almindelige Værnepligt, en Ungdomsopdragelse. I vort demokratiske Danmark indførte vi i 1848 den almindelige Værnepligt og den lige og almindelige Valgret, men først den almindelige Værnepligt, og nu rejser sig det store Spørgsmaal om Indførelse af en Form for Arbejdspligt for de unge, efter